

DM ajánló

MA

ÉPÍTÉSZ TANÁCSADÁS 15.30 órától az MTESZ-székházban (Kígyó u. 4.) hétfőtől péntekig 8-tól 18 óráig energetikaképzési kiállítás.

A SZITI EGYESÜLET IFJÚSÁGI IRODÁJA (Dózsa György u. 5.) hétfőtől péntekig 13-tól 18 óráig polgári szolgálattal kapcsolatos tanácsadást tart.

A SZITI EGYESÜLET MANDALA-KLUBJÁBAN (Berzsenyi u. 3.) 13-tól 15 óráig „Újra dolgozom”, munkai tanácsadás, 14-től 17 óráig álláskereső-klub, 15 és 17 óra között jogi és honvédelmi, 17-től 19 óráig pályaválasztási és grafológiai tanácsadást tart.

A TÖMÖRKÉNY ISTVÁN MŰVELŐDÉSI HÁZBAN (Magyar u. 14.) 14 órától sakkör és kártyaparti.

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN 16 órakor agykontroll klub; 17 órától Etká joga.

KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ 18 órakor a Royal Szállóban. Festmények metamorfózisa – egy restaurátor kezében cím-mel. Vendég: Szabó Tamás restaurátor művész. Házigazda: Porpácz Marianna.

A REGHÓS BENEDEGÜZ-BAN ézenémás est, házigazda Török Olivér.

HOLNAP

A DOROZSMAI FIÓK-KÖNYVTÁRBAN 10 órától Simai Mihály író-olvasó találkozója alsó tagozatosoknak.

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN de. 10 órakor: Déry Tibor: Képzelt riport..., 14 órától Grimm fivérek: Holle anyó című előadás.

ENERGIATAKARÉKOS-SÁGI TANÁCSADÁS az MTESZ-székházban (Kígyó u. 4.) 15.30 órától.

A SZÁZSZORSZÉP GYERMEKHÁZBAN 9 órától mini ovi, 16 órakor fogvédelmi tanácsadás gyermekek részére.

A SOMOGYI-KÖNYVTÁRBAN Filmes önképző kör. 16 órától a Tűzsekerek című filmet vetítették.

A CSILLAG TÉRI FIÓK-KÖNYVTÁRBAN (Kereszt-töltés u. 29.) 16 órától a Baráti Kör rendezvénye. Vendég: Gyimesi Kálmán operáénekes.

A KÖZÉLETI KÁVÉHÁZBAN (Kortárs Galéria) 18 órától: „Rendszerváltók a baloldalon” címmel beszélgetés dr. Géczy József Alajos országgyűlési képviselővel, politológussal az azonos című könyvének megjelenése alkalmából. Beszélgetőtársak: Sulyok Erzsébet és Gellértfy László. Házigazda: Kiss Tamás, a Baloldali Páholyszervezője.

A JATE-KLUBBAN 20 órakor Binder Károly (zongora) Borbély Mihály (fúvósok) koncertje „Gondolatok egy új lemez kapcsán...” címmel.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árboc u. 1–3.) 15 órától csipkekészítő, 16-tól fadaragó és gyékényszövő szakkör. Holnap: 15.30-tól fazekas szakkör gyerekeknek.

Bessenyei a Bartókban

Munkatársunktól

Ma este 7 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban Előttém az utódóm címmel Bessenyei Ferenc színművész és – meglepetésnek szánt – vendége pódiumestjét rendezik meg.

Az újszegedi sportuszodától a Maldív-szigetekig... Ünnepeltek a mantások

Szombaton és vasárnap a mantások vendégei búvárruhába öltözve végezhetek merülési gyakorlatokat. (Fotó: Miskolczy Róbert)

Amikor a nyolcvanas évek végén megalakultak, egyetlen asztalt körbe tudtak ülni a klub tagjai. Ám tíz évvel az alapító okirat megfogalmazása után már ott a helyük az ország legismertebb búváregyesületei között. Taglétszámuk megközelíti az ötvenet, s kalandozásaik során eljutottak már a messzi Maldív-szigetekig is. Ez a klub pedig nem más, mint a szegedi Manta természetfotós és könyvbúvár sportegyesület, amely az elmúlt hétvégén ünnepelte tizedik születésnapját.

Szombaton délelőtt az újszegedi sportuszodában olyan, búvárruhába öltözött sportemberekkel találkozhatunk a kilátogatók, akik a medence vízében próbálgatták tudományukat, s tanították a nem éppen hétköznapi sportág alapfogásaira a szegedi Manta természetfotós és

könnyűbúvár sportklub vendégeit. A mantások klubjuk megalakulásának 10. évfordulóját ünnepelték elmúlt hétvégükön. S miközben én a klub elnökét, *Cseh Attilát*, s a alapító alelnökét, *dr. Szendrey Gábort* faggattam – többek között arról: miért is fontos, hogy Szegeden egy tengeri búvárkodásra is felkészítő egyesület toborozzon tagokat? –, a figyelem azokra a vak és gyengénlátó fiatalokra összpontosult, akik szakavatott búvárok vigyázó felügyelete mellett végeztek merülési gyakorlatokat.

Nos, a világot járt búvárok elmondták: ez az Alföldön talán nagyon egzotikusnak tűnő sportág még véletlenül sem a különöck kedvelté. A Manta olyan sportbaráti társaság, amelynek minden tagja szereti a természetet, és szívesen áldoz pénzéből és szabadidejéből arra, hogy megismerje és megismeresse a víz alatti világ szépségeit. Az elmúlt egy évtizedben a mantások legin-

kább az Adriai tengerben merültek, de jártak már a Vörös-tengeren is, míg a távoli Maldív-szigetekre két mantás expedíció is indult. A horvátországi Silba szigetének kutattak ókori gályák roncsai után, s a Tiszában szintúgy kerestek már több száz évvel ezelőtt elsüllyedt hajót. Egy-egy akció során természetesen nem pihentek a víz alatti kamerák és fényképezőgépek sem. A Maldív-szigeteken készült úti filmjüket például több televíziós társaság is műsorára tűzte már – sorolta az mantás tíz év legfontosabb eseményeit Cseh Attila és dr. Szendrey Gábor.

Az irigylésre méltó túrákhoz persze nem kevés tanulás és edzés sürgősségeteltetik – figyelmeztettek a búvárok. Éppen ezért minden szombaton és vasárnap a szegedi sportuszodában gyakorolnak a Manta klub tagjai, míg az elméleti tudást péntek délutánként a szegedi Ifjúsági Házban rendezett oktatás ke-

retében sajátíthatják el mindazok, aki kedvet éreznek a víz alatti sportoláshoz.

– Aki vállalja a sok tanulást, s szívesen edzené testét búvárfőlszerelésben, látogasson el valamelyik edzésünkre, mi örömmel beavatunk minden érdeklődőt a búvársport rejtelmibe – üzenték Cseh Attilának a vízisportok szerelmeseinek.

A Mantás ünnepnek egyébként nemcsak az újszegedi sportuszoda adott otthont az elmúlt hétvégén. A szegedi Ifjúsági Házban a mantások életét, a búvárkodás eszközeit, valamint *Kovács Pál és Dombóvári Tibor* fotóit bemutató jubileumi kiállítás nyílt, a klubesten régi és mai mantások eleve-nítették föl a közös élményeket, majd filmeket vetítettek Maldív-szigeteki expedíciókról, Dombóvári Tibor diáit tekinthették meg az érdeklődők, *Czakó László* pedig a Szent István csatahajó feltárásáról tartott előadást.

Bátyi Zoltán

Sándorfalva története és népelete

A múlt emberi oldala

Sándorfalva alapításának 120. évfordulóján megjelent a Sándorfalva története és népelete című monográfia kibővített, felújított kiadása. A kötet új, tárgyilagos történet szemlélettel tekinti át a település múltját és az feldolgozza az elmúlt 20 év időszakát is.

Sándorfalva története és népelete címmel megjelent a nagyközség monográfiájának átdolgozott és kibővített kiadása. A szerkesztőbizottság – *Darázs Sándor, dr. Juhasz Antal, dr. Szabó Magdolna és Sz. Simon István* – olyan monográfiát adott a falujukat szerető sándorfalviak kezébe, amely kiegyensúlyozott, tárgyilagos szemlélettel kezeli a település történetét és különösen gazdag ismereteket tár fel a falu népeletéről. A kötet külön értéke, hogy nem merül el az adatközlés tényei között, hanem elemzően, strukturáltan, elsősorban a sándorfalvi

múlt mindennapi létformái szémszövegéből foglalja össze a falu fejlődését. Bepillantást enged a családi viszonyokba, az iparosműhelyekbe, a kertekbe, az iskolai órákra – még a kocsmákba is – és ezzel a lakott környezet történetének emberi oldalát emeli ki.

Sándorfalvát a Pallavicini család alapította, miután az 1879-es árvíz számos algyői és tápai parasztház mellett elpusztította a Pallavicini uradalom algyői igazgatási központját is. A kár enyhítésére a Pallavicini hitbizományi uradalom Algyó helyett lényegében új települést alapított: az őrgőrf az árvízkarosult algyőieknek ingyen felajánlott mintegy 300 kat. hold területet. Az új településen 1882-ben kezdték meg a templom építési munkáit, majd ugyancsak az uradalom pénzén épült a plébánia, a jószágigazgatói kastély és a hivatalos épületek. A falu alapítója keresztnevéről kapta a Sándorfalva nevet, és

róla nevezték el az akkori főteret is. Az 1880-as népszámláláskor a faluban 74 ház állott. Időközben Algyó újjáépítése is megindult: az algyői lakosok egy része a tilalmak ellenére felépítette régi hajlékait, így az ősi település is újjáéledt. A 20. század elejére Sándorfalva már 597 portát számlált. Az első világháborúban 215 sándorfalvi katona esett el. A település idővel túlnőtt határain és újabb házhelyeket parcelláztak ki lakóinak. 1950 és 1970 között a faluban közel 300 korszerű, vízvezetékekkel és villanyvilágítással ellátott családi ház épült s ezzel új utcák is keletkeztek. Sándorfalva 1970-ben lett nagyközség.

A monográfia külön fejezetben foglalkozik a település út- és közlekedési viszonyainak alakulásával (az 1910-es évek elején „omnibusz” járt Szegedig), a mezőgazdasági szerkezet történetével, a földosztásokkal és a termelőszövetkezeti moz-

galommal, a kezdeti sándorfalvi kézműiparral és az abból kialakult középmezőre ipari üzemekkel, a település kereskedelmi és pénzintézetivel, valamint a művelődési ügy keretében a sándorfalvi iskolák, könyvtárak és a mozi történetével. A kötet sorra veszi a faluból származó vagy a falu művelődési életében szerepet játszó személyiségeket, a falu sportéletét, egyházait, társadalmi szervezeteket, valamint az elmúlt tíz évben alakult civil szervezeteket és alapítványokat. A monográfia válogatást közöl a faluról szóló sajtójelentésekről (elsősorban a Délmagyarországból) és közli a községalapító polgármelők névjegyzékét. A kötet olvasmányos és tárgyi ismeretekben igen gazdag része a Sándorfalva népelete című fejezet, amely a falusi termelői tevékenységet, életmódot, szokásokat, valamint a falu zenei és tánc kultúráját mutatja be.

S. P. S.

miről írt a DM?

75 éve

Rákfene kérdések

A rákfene csúnya betegség és az ember eddig nem igen tudta megmondani, hogy mi a macskáknak van rákfene a világon, mikor a világ sokkal szebb volna rákfene nélkül. Tegnap este óta azonban abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nem jövőnk zavarba még ezen a metafizikai problémán se. Tegnap este nyilatkozott Bethlen István

az egységes pártban a házszabály-revizíóról, s a nyilatkozat óta tudjuk, hogy mi keresnivalója van a rákfene a világon. Bethlen szerint a magyar közállapotok rákfeneje a parlamenti helyzet és ennek a rákfene a megoperálásával lehet megmenteni a hazát. Az operáció abban áll, hogy az ellenzékbe bele kell fojtani a szót. (1924)

50 éve

A pártsajtó feladatai

Számokban és százegekben kifejezve is igen komoly eredmény az, amit elértünk Pártunk helyi lapjának, a Délmagyarországnak nemrég lezárult kétéves terjesztési

kampánya során, de számokban és százalékokban ki sem fejezhető az az eredmény, amit ez alatt a két hét alatt lapunk befolyásának növekedése során elértünk. (1949)

25 éve

Eltiltása: egy év

A Kossuth KFSE-SZEOL mérkőzés első félidejének 44. percében Kádár Lajos, a SZEOL labdarúgója rátartott a főiskolások középféldéjének lábára. Hatvanger Zoltán sípcsonttörést szenvedett. A súlyos sportszerűtlenséget Kádárnak az MLSZ fegyelmi bizottsága előtt kellett

felelnie. A büntetés példás: 1975. november 11-ig nem játszhat. Kádár Lajos 21 éves. Nyáron került Szegedre a Budapesti Honvédtól, ahol tizenkét alkalommal játszott NB-I-es mérkőzésen, ígéretesen indult a pályája, Szegeden is sokat vártak tőle. (1974)

„Kultúrával a nyugat kapujában” – nemzeti fesztivál

Millenniumi ki mit tud?

A millenniumi rendezvények sorában Csongrád megyében minimum három-négyezer ember aktív közreműködésére számíthatunk, a jövő év tavaszán kezdődő – ki mit tud jellegű – országos vetélkedő meghirdetői. „Kultúrával a nyugat kapujában” – nemzeti fesztivál a megyében élő, tehetséges művészeti közösségeknek, illetve egyéni előadókhoz biztosít majd méltó megméretést.

Csongrád Megye Közgyűlése még áprilisi ülésén döntött arról, hogy csatlakozik a „Kultúrával a nyugat kapujában” – nemzeti fesztivál 2000 címmel tervezett, országos programsorozat megrendezéséhez. A 2001. augusztus 20-án nemzetközi gálaműsorral záródó, nagyszabású rendezvény költségeihez biztosítandó önrészt – hiszen a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma csak a kiadások ötven százalékát vállalja magára – a megyei önkormányzat a millenniumi évfordulóhoz kapcsolódó kezretből finanszírozza. A vetélkedősorozat szakmai és gyakorlati koordinálására pedig a – szeptember óta működő – Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központot kérte fel a megyei millenniumi emlékbizottság.

Az intézmény igazgatója, *Ocskó Margit* elmondta: a napokban már közzé is tették azt a felhívást, amely a megyei amatőr művészeti csoportjaihoz, egyéni előadóikhoz szól. Jelentkezésekre december 17-éig számíthatunk a települések közművelődési és

közköztatási intézményeinél, vagy ezek hiányában a polgármesteri hivatalokban. A nevezési lapok kitöltésére Szegeden a Bartók Béla Művelődési Központban várják a kultúra különböző értékhordozóit bemutató szándékozó versenyzőket. A helyi vetélkedőket február elseje és március 31-e között rendezik meg. Ezt kistérségi válogatók, megyei szakági döntők, majd megyei és nemzetközi gálaműsorok követik.

Csongrád megyében tudtuk meg a közművelődési tanácsadó központ igazgatójától – a kistérségi válogatók helyszíneit már ki is jelölték. A lakóhelyükön legjobbnak bizonyult versenyzők Deszken, Csongrádon, Hódmezővásárhelyen, Szentesen, Mórahalmon, Makón, Sándorfalván, illetve Szegeden megrendezendő térségi válogatókon – vokális és hangszeres zene, vers-, próza- és mese-mondó, színjátszó, a bábművészt, klasszikus és modern színpadi, valamint a néptánc kategóriában – mutatkozhatnak be. A szakági válogatóknak viszont Szeged, Szentes, Csongrád, Deszk, Üllés és Mórahalom ad majd otthont. Újdonságnak számít; hogy a versenyzők felkészülését – minisztériumi támogatással, igény szerint – szakértők is segítik, a produkciók előzetesen véleményezésével, szakmai tanácsokkal.

A fesztivál – a tervek szerint – 2001 tavaszán, a Szegedi Nemzeti Színházban megyei gálaműsorral folytatódik, míg a nemzetközi gála egyik javasolt helyszíne az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark.

N. R. J.